KURREN
TALVITURKIN ARVOITUS

Kurre-orava loikki kohti Korkeasaarta. Säät olivat viilenneet ja kalenterin mukaan talven olisi pitänyt jo alkaa, mutta Kurrella oli edelleen ruskea kesäturkkinsa, eikä lämmintä harmaata talviturkkia. Tämä oli hyvin huolestuttavaa. Olivatko vuodenajat menneet sekaisin vai nuori orava itse? Korkeasaaresta Kurre tiesi saavansa selkoa asiaan, koska siellä asui paljon viisaita eläimiä. Kurre oli päättänyt kiertää eläintarhassa niin pitkään, että löytäisi vastauksen siihen, mikä saa kesäturkin vaihtumaan talviturkiksi. Etsinnän voisi aloittaa Kissalaaksosta. Kurre kipitti mäkeä ylös ja muisteli kuulleensa, että jotkut eläimet muuttavat etelään talveksi. Toivottavasti eivät kaikki kuitenkaan!

AMURINTIIKERI - Kissalaakso: P, Q & F

Kissalaaksossa ei ensin näkynyt ketään ja siksi Kurre säikähti, kun se huomasi suuren raidallisen tiikerin tarkkailevan sitä. ”Taidat olla vierailulla?” tiikeri murahti. Kurre nyökkäsi: ”Joo, tulin etsimään viisasta eläintä, joka osaisi kertoa, mistä talvi alkaa.” Tiikeri värisytti valkoisia viiksiään ja katsahti ylös puiden oksiin: ”Kyllä nyt on talvi, koska puissa ei ole lehtiä. Syksyllä lehdet putoavat maahan ja sen jälkeen tulee talvi.” ”Voi ei, taidat olla oikeassa”, Kurre huokasi pettyneenä, sillä se oli toivonut, ettei vielä olisi oikea talvi. Tiikeri valpastui: ”Talvi on mukavaa aikaa, on viileää ja hämärää, minä ainakin viihdyn.” ”Sinulla onkin paksu turkki”, Kurre parahti. ”Minulla on tiikerikunnan paksuin turkki, sukuni on Siperiasta!” ylpeili tiikeri. Kurre nyppi karvaa tassustaan: ”Minä olen vain lähimetsästä, eikä turkkini ymmärrä, että on talvi.” Tiikeri pudisti päätään: ”Kuulostaa mutkikkaalta. Sinun pitää kysyä lumileopardilta, joka on oikea lumisten seutujen asiantuntija.” Tiikeri neuvoi oravaa jatkamaan samaan suuntaan. Kurre lähti etsimään lumileopardia ja katseli tarkkana vasempaan ja oikeaan, ettei mikään eläin pääsisi enää yllättämään sitä.

LUMILEOPARDI - Kissalaakso: S & R

Ensin Kurre näki muhkean hännän, joka roikkui tasanteen reunan yli. Lumileopardi oli unten mailla. Kurre vinkaisi pienellä äänellään yrittäen saada ison kissan huomiota, rohkaisi sitten mielensä ja kiipesi ketterästi ylös tasanteelle. Silloin lumileopardi avasi suuret silmänsä ja murahti: ”Mikäs se siihen tupsahti?” ”Kurre vain, anteeksi jos herätin”, sopersi orava. Lumileopardi ryhdistäytyi ja heilautti notkeasti häntäänsä, jota Kurre katsoi ihaillen. ”Sinulla on upea häntä”, se osasi vain sanoa. ”Kiitos, pidän siitä itsekin, siitä on kovasti hyötyä, kun loikin rinteillä ja kiipeän kallioilla”, lumileopardi myhäili ja jatkoi sitten: ”Tiesitkös, pieni orava, me lumileopardit olemme parhaimmillamme, kun tuulet viuhuvat ja lunta tuiskuttaa. Me olemme vuoriston väkeä.” ”Ai, niinkö”, henkäisi Kurre, ”paleltaako teitä koskaan?” Lumileopardi näytti isoja tassujaan: ”Katsos, meillä on karvaa kaikkialla, paitsi ihan nenänpäässä.” Se työnsi kuononsa melkein kiinni Kurreen. ”Ja kun nukumme talvella, voimme kietoa hännän nenän suojaksi, katsos näin.” Lumileopardi asettui kerälle ja kiersi pörröisen hännän kuononsa suojaksi. Sitten se sulki silmänsä. Kurre katsoi lumileopardia ihailevasti, mutta ei uskaltanut enää häiritä sitä. Täältä korkealta tähystämällä näkyi vähän matkan päässä metsäpeuroja, joita se päätti jututtaa seuraavaksi.

METSÄPEURA - tarha 4

”Naks-naks, naks-naks”, kuului metsäpeurojen sorkista, kun Kurre kohtasi ne männikön laidassa. Yksi sarvipäisistä peuroista kohotti katseensa ja silmäsi pientä oravaa. ”Onko orava talvivaelluksella?” se kysyi. Kurre ei ymmärtänyt, mitä talvivaellus tarkoittaa, joten peura selitti lisää: ”Vaelluksella me peurat siirrymme isolla joukolla sinne, missä ruokaa on enemmän.” ”Ai niin kuin linnut, jotka muuttavat etelään?” muisti Kurre, ja peura nyökytteli: ”Talvella me syömme jäkälää, jonka kaivamme esiin vaikka lumen alta, eikä jäkälää kasva joka paikassa, siksi on hyvä liikkua.” Kurrekin nyökytteli, sillä se tiesi mitä jäkälä on, ja kertoi asiansa: ”Minä en etsi jäkälää, vaan talviturkkia.” Talviturkki oli metsäpeuralle uusi sana, joten Kurre selitti: ”Talviturkki on sitä, että jänis on valkoinen talvella.” Peura muisteli nähneensä valkoisia jäniksiä talvella ja nyökytteli. Oli aina hyvä oppia uutta. Mutta peuralla ei ollut mitään kerrottavaa talviturkista, joten se ohjeisti Kurrea vierailemaan takinien luona. Niillä ainakin oli säänpitävä turkki.

TAKINI - tarha 8

Takini jauhoi oksanpätkää suussaan silmät puoliksi avoimina, ihan omissa ajatuksissaan. ”Röyh, ollapa kesä, makeat vadelmanoksat ja tuoksuvat horsmaniityt”, se huokasi ja röyhtäisi vielä kerran. Takini ei huomannut Kurrea, joka ihmetteli ilmassa leijuvaa pistävää tuoksua. ”Halojaa”, huuteli Kurre, ”täällä on vähän kumma haju, mitä oikein syöt?” Iso otus käänsi päätään: ”Talvi on havujen aikaa, röyh, kuusenoksia pureskelen nyt!” Kurre tiesi kyllä, miltä kuusenoksat tuoksuivat ja tämä haju oli erilainen. Se nuuski ympäriinsä ja haju tuntui tulevan takinin karkeasta turkista. Takini alkoi tuohtua ja tuhahti äkäisesti: ”Mitäs siinä nuuskit, röyh, minä en haista mitään! Karva kiiltää ja pysyn täysin kuivana sateella! Harjaan joka päivä turkkiani puita vasten, röyh.” Kurre kokeili itsekin hangata turkkiaan isoa oksaa vasten ja se tuntui niin mukavalta, että siitä täytyi olla apua hienon talviturkin kasvattamisessa. Takini ei ollut tästä ihan varma, mutta sillä oli hyvä ajatus: ”Tunturipöllö on hyvä ratkomaan pulmia, röyh, tietäisikö se?” Kurre kiitti ja lähti loikkimaan mäkeä ylös.

TUNTURIPÖLLÖ - tarha 26

Kurre kiipesi mäen päälle ja säpsähti, sillä iso valkoinen lintu tuijotti sitä suurilla keltaisilla silmillään. ”P-p-päivää, pöllö”, Kurre aloitti ujosti. ”Onpa hieno talviasu, melkein kokonaan valkoinen!” Pöllö napsutti nokkaansa: ”Hyvää päivää, nuori orava. Olen aina tämän värinen.” Kurre tuijotti silmät suurina: ”Onko sinulla aina talvi?” Pöllö nyökytti: ”Hyvin ajateltu, nuori orava. Pohjoisessa, mistä minä tulen, on pitkä talvi ja siksi me olemme lumen värisiä. Ongelmamme on, etteivät talvet ole enää aina lumen värisiä. Jos kaikki lumi sulaa, me erotumme maisemassa jo kaukaa, kun tuntureilla ei ole puita piilopaikoiksi. Sellainen on hankalaa.” Vaikka pöllö tiesi paljon asioita, sekään ei tiennyt miten kesäturkki vaihdetaan talviturkiksi. Mutta se neuvoi, että kameli kasvattaa joka vuosi uuden paksun talvikarvan, joten kamelilla on paljon kokemusta siitä. Ja kamelit asuivat ihan tässä lähellä.

KAMELI - tarha 19

Kurre katseli ihaillen kameleiden mahtavia talviturkkeja. Se kipaisi ketterästi aidan yli, että ylsi kehumaan kamelia: ”Sinulla on kyllä kaikista upein turkki mitä olen ikinä nähnyt.” ”Kiitos, tämä on oikein mukava” kameli sanoi ja kumarsi. Orava aivan tutisi jännityksestä, kun se kysyi tärkeän kysymyksensä: ”Kuinka sinä kasvatat sen talveksi?” ”Hmm”, sanoi kameli, ”se tuntuu kasvavan kuin itsestään, kunhan tulee kylmä.” Orava pudisti päätään: ”Minun talviturkkini ei kasva itsestään, vaikka minulla on jo kylmä. Minä niin haluaisin sen kasvavan.” Kohteliaalla kamelilla oli ratkaisu: ”Voit lainata minun turkkiani, tervetuloa kokeilemaan!” Kurre kiipesi kamelin selkään ja upotti itsensä karvan sekaan. ”Ah, miten lämmin”, Kurre huokasi onnellisena. Samalla sitä suretti, ettei sen oma karva ollut näin lämmin. ”Sinun on parasta mennä Amazonia-taloon lämmittelemään, siellä turkittomatkin tarkenevat”, nyökkäsi kameli. ”Ja onnea talviturkin etsintään. Usko pois, kyllä sinäkin sen lopulta saat ja sitten sinullakin on lämmin ja hyvä olla.”

AMAZONIA - 13

Kurre löysi suuren talon, jossa oli paljon erilaisia eläimiä. Sekalainen puheensorina täytti ilman. Ja mikä lämmin ilma se olikaan! ”Tervetuloa Amazoniaan!” huudahti valkoviiksinen apina. ”Tervetuloa, tervetuloa, tervetuloa!” kaikui läpi koko talon erilaisin äänin, joista osa raakkui, osa kiljahteli ja osa kurnutti. Oksilla juoksenteli pieniä apinoita, jotka muistuttivat kovasti oravia, sellaisia iloisia oravia, jotka eivät olleet etsintäretkellä, kuten Kurre nyt. ”Onpa kuuma, en taatusti vilustu ilman talviturkkia!” Kurre huudahti viiksekkäälle apinalle. Apina kurtisti kulmiaan: ”Mitä tarkoitat talviturkilla?” Orava selitti, miten vuodenajat vaihtuvat, talvella tulee kylmä ja sitten talviturkki kasvaa, eikä enää palella. Apina näytti hölmistyneeltä: ”Ei täällä tule kylmä, täällä on aina lämmintä. Sitä sanotaan tropiikiksi. Miltä talviturkki näyttää?” Orava mietti: ”Se on eri eläimillä erilainen. Meistä oravista tulee harmaita.” Väreistä tarkka sininen papukaija puuttui keskusteluun ja huusi: ”Mutta sinähän olet harmaa!” Kurre katsoi tassujaan, ne olivat ruskeat. Se oikoi korviaan, eivätkä nekään olleet harmaat. ”Katso heijastusta ikkunassa, katso selkää!” alkoivat apinatkin hihkua. Kurre meni lasiseinän eteen ja peilasi niin, että näki itsensä myös selän puolelta. Ja henkäisi hämmästyksestä! Kurren selkä oli aivan harmaa!

”Sinulle on kasvamassa hieno talviturkki!” valkoviiksinen apina tokaisi. Kurre tuijotti peilikuvaansa. Sitten se aloitti riemukkaan tanssin, kieppui häntänsä ympäri ja hyppelehti ilmaan. ”Olen niin iloinen!” se hihkui, ”ja nyt minulla on niin kuuma, että menen takaisin ulos!” Talon väki raakkui, kiljahteli ja kurnutti, kun Kurre livahti viileään ulkoilmaan. Kurresta tuntui, ettei ulkona ollut sittenkään niin kylmä. Ja Korkeasaari oli aika kiva paikka, täältä oli löytynyt jo monta uutta ystävää. ”Taidanpa jäädä tänne viisaiden eläinten saarelle asumaan”, se tuumi ja pinkaisi korkean, tuulessa huojuvan kuusen latvaan ihailemaan uusia kotimaisemiaan.

Korkeasaari ZOO

Lajitteluohje: energiajae tai sekajäte